

رزیتا پُراتعلی، پای بانوان محله انقلاب را به دنیای هنر باز کرده است

همراه با هم در دنیای عروسک‌ها و شیرینی‌ها

راه تجربه

● دنیای رنگی شیرینی‌ها

هنگامی که دید بازار عروسک‌ها شایع شده است، به یاد قند‌های فانتزی افتاد که مادرش سال‌ها پیش برای جهیزیه‌اش خریده بود. این ایده سال‌ها در ذهنش بود تا اینکه از طریق یکی از دوستانش متوجه دوره‌های در حال برگزاری قند و نبات شد. همان طور که مشغول آموزش به شاگردانش است و رنگ طبیعی را به پودر قند اضافه می‌کند، تفاوت کارش را برایمان این گونه توضیح می‌دهد: به ذهنم رسید که می‌توانم به قند و نبات طعم و مزه‌های جدید و رنگین اضافه کنم. شاید برخی این محصول را با شکریبیریکی بدانند. اما تفاوت اصلی کارم در آرایه‌های رنگ‌ها و طعم دهنده‌هاست؛ حتی اشکال فانتزی تولیدی ما منحصر به فرد است.

در حال حاضر بسته‌های مختلفی از قند و نبات مانند بسته آرامش با طعم گلاب، بهار نارنج، زعفران یا بسته ترش مانند چای ترش، لیمو روانه بازار کرده است. این قند‌ها حتی برای مناسبت‌هایی مانند سفره عقد، جشن‌ها و حتی هدیه‌های خاص می‌توانند استفاده شوند.

● شاگردانم همکارانم شدند

پراتعلی به دنبال گسترش کارش است. او در این باره می‌گوید: هر روز بیش از پنج ساعت رابه کارهای هنری اختصاص می‌دهم. این ساعات نه تنها برای من، بلکه برای خانواده‌ام نیز لذت بخش است. هنگامی که اطرافیان تولیداتم را می‌بینند و از آن‌ها لذت می‌برند، حس می‌کنم همه خستگی‌هایم از بین رفته است. بانوانی که آموزش داده‌ام، امروز همکارانم هستند و با هم برای گسترش کارمان تلاش می‌کنیم. قصد دارم بابت برنند و ایجاد یک تیم حرفه‌ای، کسب و کارم را توسعه بدهم. در کنار این کار، به یادگیری پخت کیک و شیرینی هم روی آورده‌ام. این تنوع در هنر، شور و نشاط خاصی به زندگی‌ام می‌دهد.

● درآمدزایی در کنار تفریح

راضیه عفتی، یکی از هنرجویان خانم پراتعلی در مسجد امام حسن مجتبی (ع) است. او از پنج ماه پیش به دوره قند و نبات فانتزی آمده و حالا یکی از اعضای تیم او برای گسترش کارشان است. او درباره تجربه کار هنری می‌گوید: این کار برایم شاد و مفرح است. علاوه بر اینکه درآمدزاست، احساس می‌کنم هنر خاص و جذابی را یاد گرفته‌ام. عفتی می‌گوید: در خانه برای خانواده‌ام از همین قند و نبات‌ها درست می‌کنم. هم تمرین می‌کنم و هم خوشحالم که اطرافیان از محصولی با هنرمند استفاده می‌کنند. از اینکه می‌خواهیم گروه تشکیل دهیم و کارمان را به بازار ارائه کنیم، هیجان زده‌ام و لحظه شماری می‌کنم تا این اتفاق بیفتد.

● استاد همیشه پاسخ‌گو

فرشته نظام دوست، هنرجوی دیگری است که با اشتیاق کلاس‌ها را دنبال می‌کند. او درباره این کلاس‌ها می‌گوید: خانم پراتعلی تمام مراحل را با صبر و حوصله توضیح می‌دهد و همیشه برای رفع اشکال در دسترس است. حتی اگر در منزل و حین انجام کار باشد، اگر برایمان سوالی پیش بیاید یا مرحله‌ای را اشتباه کنیم، راهنمایی‌مان می‌کند. کمتر دیده‌ام استادی این قدر با جان و دل برای هنرجوهایش وقت بگذارد و ریزه‌ریز کارش را به آن‌ها آموزش دهد.

سمیرا منشادی بانویی از نسل دهه ۶۰ است که با داستان هنرمندش توانسته هنر رابه زندگی‌اش گره بزند. از همان کودکی، علاقه به هنر در وجودش ریشه دوانده است؛ از وقتی همراه مادرش به کلاس‌های هویه‌کاری می‌رفت، قدم‌های ابتدایی‌اش را در دنیای هنر برداشته است. حالا این عشق و مهارت در کارهایش تجلی پیدا کرده است.

جواهردوزی، سرمه‌دوزی، خیاطی، تزئین سفره عقد و جهیزیه عروس تنها گوشه‌ای از هنرهایی است که در کارنامه او می‌درخشد. اما آنچه توجه ما را به این بانوی پرتلاش جلب کرد، فعالیت او در تولید قند و نبات با طعم‌ها، رنگ‌ها و شکل‌های فانتزی و متفاوت است. رزیتا پُراتعلی نه تنها این محصولات جذاب را تولید می‌کند، بلکه با برگزاری دوره‌های آموزشی، بانوان زیادی را نیز در این مسیر توانمند کرده است. او در مسجد امام حسن مجتبی (ع) نیز به بانوان علاقه‌مند آموزش می‌دهد. این بانوی محله انقلاب، در زمینه طراحی و تولید عروسک‌های دست‌ساز پارچه‌ای روسی (خنکول) هم مهارت دارد. بسیاری از بانوانی که در کلاس‌های او شرکت کرده‌اند، اکنون برای خودشان کسب و کاری راه انداخته‌اند و این نشان از تأثیرگذاری و عشق بی‌پایان پراتعلی به آموزش و توانمندسازی دیگران دارد.

● آزمون و خطا برای ساخت عروسک

پراتعلی بعد از دوازده سال از تهران راهی مشهد شد. او از آن دست بانوان پرتلاشی است که زندگی‌اش سراسر یادگیری و آموزش به دیگران است. عشق و علاقه او به کارهای هنری از دوران کودکی سرچشمه می‌گیرد؛ علاقه‌ای که روز به روز در وجودش ریشه دوانده است. این بانوی هنرمند که همواره به هنر علاقه‌مند بوده است، می‌گوید: بزرگ‌تر که شدم در کلاس‌های مختلف هنری شرکت کردم و مدرک‌هایم را گرفتم. از هنری که یاد گرفته‌ام در جهت آموزش به دیگران و توانمند کردن بانوان استفاده کرده‌ام.

او هر وقت هنر جدیدی می‌دید، کنج‌ها و یادگیری‌اش می‌شد. درست مانند آن روزی که برای اولین بار پشت و بستر مغازه‌ای در تهران عروسک تازه‌ای دید: «عروسک پارچه‌ای مثل قبلی‌ها نبود. از جنس خز و پولیش هم نبود. صورت گرد گرد رنگ با چشم‌های گرد مشکی داشت. موی مصنوعی رنگی داشت و لباس دوخته شده تنش گل‌گلی بود. از مغازه دار پرس و جو کردم و از او شماره تماس سازنده عروسک‌ها را گرفتم. چند جلسه‌ای پیش بانوی کرجی اصول اولیه ساخت عروسک‌های پارچه‌ای را یاد گرفتم. بعد از آمدن به مشهد، شروع به ساخت عروسک کردم. چون الگویی نداشتم با آزمون و خطا هاتوانستم عروسک‌های زیادی بسازم که جزئیاتش را با توجه به هنرهایی که از گذشته

داشتم، تکمیل کردم.» صحبت‌مان که به عروسک‌های روسی می‌رسد، کارتنی پراز این نوع عروسک را که در کنارش است، روی میز می‌گذارد. هر بیننده‌ای را می‌توانند ذوق زده کنند. رزیتا حرفش را این طور دنبال می‌کند: چون بازار از این نوع عروسک اشباع شده، خیلی وقت است که در تعداد انبوه آن‌ها نمی‌سازم و فقط سفارش می‌گیرم. ۱۰ سال قبل که شروع به تولید و آموزش این عروسک‌ها کردم، کسی در مشهد هنوز عروسک روسی را نمی‌شناخت. حدود چهار سال می‌شود که بازار این عروسک‌ها اشباع شده است.

● شاگردانم رقیب نیستند

این بانوی هنرمند در هر مرحله از زندگی، هنر و علاقه رابه شکلی پیدا کرده است. از ساخت عروسک‌های پارچه‌ای تا تولید قند و نبات‌های فانتزی. اما این مسیر همیشه هموار نبوده است. بارها شکست خورده اما همین شکست‌ها قوی‌ترش کرده است.

به نظر رزیتا شاید اولین عروسک‌هایش زیبا نبودند، اما هر کدام درسی برایش داشتند: «هر بار که کارم نتیجه نمی‌داد، نمی‌گذاشتم ناامیدی راهی به قلبم باز کند. می‌گفتم بار بعد بهتر می‌شود. همین پشتکار باعث شد الگوی خوبی برای ساخت عروسک‌هایم پیدا کنم.»

عروسک‌ها کم‌کم راه خود را به بازار پیدا کردند. اما چیزی که بیشتر از فروش برایش لذت بخش بود، آموزش به بانوانی بود که حالا خودشان تولیدکننده‌اند. آن‌هایی که دیروز شاگردش بودند، امروز دست‌سازهایشان روانه بازار می‌شود و استادکار شده‌اند. با این حال پراتعلی آن‌ها را رقیب نمی‌داند؛ بلکه آن‌ها را بخشی از روند کاری‌اش می‌داند که به پیشرفت و خلاقیتش کمک می‌کنند.

